

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) w sprawach o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy prawo wytaczania powództwa na rzecz obywateli, a także wstępowania za zgodą powoda, do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium;”;

2) w art. 11:

a) dotychczasowe brzmienie oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1:

- po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) stwierdzania w drodze decyzji istnienia stosunku pracy, w sytuacji kiedy zawarto umowę cywilnoprawną lub osoba faktycznie świadczy pracę za wynagrodzeniem w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, powinna być zawarta umowa o pracę, przy czym warunkiem wydania decyzji jest niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 2;”;

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

„8) skierowania wystąpienia lub wydania polecenia, w razie stwierdzenia innych naruszeń niż wymienione w pkt 1–7, a także wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do osób odpowiedzialnych.”;

c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Właściwe organy Państwowej Inspekcji Pracy są uprawnione również do wydania polecenia usunięcia naruszeń dotyczących:

1) funkcjonowania umowy cywilnoprawnej, lub

2) faktycznego świadczenia pracy przez osobę za wynagrodzeniem,

– w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. –

Kodeks pracy, powinna być zawarta umowa o pracę.

3) w art. 13:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pracodawcy – a w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, kontroli legalności zatrudnienia oraz zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy powinna być zawarta umowa o pracę, także niebędący pracodawcami przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne – na rzecz których jest lub w okresie jednego roku poprzedzającego dzień rozpoczęcia kontroli była świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia pracy,”

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne, na rzecz których w ramach prowadzonej przez te podmioty działalności:

a) jest lub w okresie jednego roku poprzedzającego dzień rozpoczęcia kontroli było wykonywane zlecenie,

b) są lub w okresie jednego roku poprzedzającego dzień rozpoczęcia kontroli były świadczone usługi przez przyjmującego zlecenie lub świadczącego usługi

– w zakresie wypłacania takim osobom wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773),”;

4) w art. 14 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Państwowej Inspekcji Pracy;”;

5) po art. 14 dodaje się art. 14a i 14b w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Państwowa Inspekcja Pracy udostępnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych:

- 1) ustalone podczas kontroli dane dotyczące podmiotu kontrolowanego obejmujące:
 - a) numer NIP,
 - b) numer identyfikacyjny REGON,
 - c) nazwę podmiotu kontrolowanego,
 - d) adres siedziby, w tym miejsca wykonywania pracy, jeżeli podmiotem powierzającym pracę jest agencja zatrudnienia,
 - e) datę kontroli,
 - f) wysokość kwoty wskazanej w nakazie inspektora pracy, o którym mowa w art. 11 pkt 7,
 - g) wysokość kwoty wskazanej w skierowanym wystąpieniu lub wydanym poleceniu o których mowa w art. 11 pkt 8,
 - h) wysokość kwoty wskazanej w skierowanym wystąpieniu lub wydanym poleceniu o których mowa w art. 11b,
 - i) imię, nazwisko, numer PESEL osób, których dotyczy decyzja wydana na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 7a – o ile posiada, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości;
- 2) ustalone podczas kontroli dane dotyczące osób wykonujących pracę obejmujące:
 - a) imię i nazwisko osoby wykonującej pracę,
 - b) numer PESEL o ile posiada, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) obywatelstwo,
 - d) okres wykonywanej pracy,
 - e) dane podmiotu powierzającego wykonywanie pracy,
 - f) rodzaj zawartej umowy

– w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 68 ust. 1 pkt 1 i 6, art. 68ac oraz art. 71 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.²⁾).

Art. 14b 1. Na wniosek podmiotu zatrudniającego Główny Inspektor Pracy wydaje interpretację indywidualną w zakresie stosowania przepisów prawa pracy dotyczących ustalenia, czy przedstawiony we wniosku stosunek prawny stanowi umowę o pracę w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy.

2. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej zawiera:

- 1) dane identyfikujące wnioskodawcę;
- 2) opis stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego;
- 3) wskazanie przepisów, które mają być przedmiotem interpretacji;
- 4) przedstawienie własnego stanowiska w sprawie;
- 5) dowód uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 6.

3. Interpretacja indywidualna zawiera ocenę stanowiska wnioskodawcy z przytoczeniem przepisów prawa oraz ich wykładni.

4. Interpretację wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku.

5. Wydanie interpretacji indywidualnej nie wyłącza możliwości oceny przez Głównego Inspektora Pracy rzeczywistego charakteru stosunku prawnego w toku kontroli, jeżeli ustalony w jej trakcie stan faktyczny różni się od opisanego we wniosku.

6. Wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się wraz ze złożeniem wniosku.

7. Jeżeli wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej nie spełnia wymogów określonych w ust. 2 i 6, wzywa się podmiot zatrudniający do usunięcia braków w terminie 7 dni, z pouczeniem, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Jeżeli braki nie zostaną usunięte w tym terminie, wniosek pozostawia się bez rozpoznania.

8. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie do właściwego sądu pracy w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 622, 769, 820, 1083, 1160, 1216, 1409, 1413 i 1423 oraz z 2026 r. poz. 26.

9. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia.

10. W przypadku wystąpienia w jednym wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej odrębnych zaistniałych stanów faktycznych lub zdarzeń przyszłych pobiera się opłatę od każdego przedstawionego we wniosku odrębnego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego.

11. Opłata za wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej stanowi przychód Państwowej Inspekcji Pracy.

12. Opłata za wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega zwrotowi wyłącznie w przypadku:

- 1) wycofania wniosku przed jego rozpoznaniem - w całości;
- 2) wycofania wniosku w części w odniesieniu do przedstawionego w nim odrębnego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, przed rozpoznaniem wniosku - w odpowiedniej części;
- 3) uiszczenia jej w kwocie wyższej od należnej - w odpowiedniej części;
- 4) pozostawienia wniosku bez rozpoznania - w całości.

13. Zwrot nienależnej opłaty za wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej następuje nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania interpretacji indywidualnej.

14. W przypadku doręczenia interpretacji indywidualnej za pomocą środków komunikacji elektronicznej interpretację indywidualną uważa się za wydaną z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 4, jeżeli zawiadomienie, o którym mowa w art. 46 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, zostało przesłane przed upływem tego terminu.

15. Główny Inspektor Pracy na wniosek podmiotu zatrudniającego przekazuje mu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacje o dacie wydania interpretacji indywidualnej oraz o zawartej w niej ocenie jego stanowiska, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu wydania interpretacji indywidualnej.

16. Główny Inspektor Pracy niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Głównego Inspektora Pracy, interpretacje indywidualne, po usunięciu danych identyfikujących podmiot zatrudniający

oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji indywidualnej. W przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności interpretacji indywidualnej Główny Inspektor Pracy niezwłocznie usuwa interpretację indywidualną z Biuletynu Informacji Publicznej, z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie usunięcia. W przypadku zmiany interpretacji indywidualnej Główny Inspektor Pracy niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej zmienioną interpretację indywidualną, z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie zmiany.

17. Interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla podmiotu zatrudniającego, z tym że podmiot zatrudniający nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.

18. Interpretacja indywidualna jest wiążąca dla organu Państwowej Inspekcji Pracy właściwego dla podmiotu zatrudniającego i może zostać zmieniona lub uchylona wyłącznie w razie zmiany okoliczności sprawy. Nie zmienia się interpretacji, w wyniku której nastąpiły nieodwracalne skutki prawne.

19. Do postępowań o wydanie interpretacji indywidualnej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.”;

6) w art. 18:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) opracowywanie rocznych i wieloletnich programów działania Państwowej Inspekcji Pracy na podstawie analizy ryzyka;”;

b) po ust. 7 dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Główny Inspektor Pracy:

1) opracowuje wieloletnią strategię budowania zdolności i poprawy warunków pracy Państwowej Inspekcji Pracy, zwaną dalej „strategią”, obejmującą w szczególności:

- a) rozwiązanie problemu nieobsadzonych etatów,
- b) wprowadzenia narzędzi informatycznych na potrzeby skutecznych kontroli,
- c) opracowania:
 - metod zarządzania i narzędzi oceny ryzyka, aby kontrole były ukierunkowane i skuteczne,

- planu szkoleń dla pracowników w zakresie wdrażania nowych przepisów, standardów operacyjnych i narzędzi informatycznych;

2) przedkłada strategię do zatwierdzenia Rady Ochrony Pracy.

9. Rada Ochrony Pracy zatwierdza strategię w terminie 14 dni od dnia jej przekazania przez Głównego Inspektora Pracy. Termin ten dotyczy każdego kolejnego rozpatrzenia strategii w zmienionym brzmieniu po zgłoszonych przez nią uwagach.”;

7) w art. 19 w ust. 1

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wydawanie decyzji w sprawach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 i 7a;”;

b) dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) w sprawach o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy prawo wytaczania powództwa na rzecz obywateli, a także wstępowania, za zgodą powoda, do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium;”;

8) w art. 23 w ust. 1:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) żądania od podmiotu kontrolowanego – w uzasadnionych przypadkach, jeżeli nie stoi to w sprzeczności z celem kontroli – przeprowadzenia transmisji online umożliwiającej kontrolę dokumentów, wysłuchanie strony oraz przesłuchanie podmiotu kontrolowanego przy zastosowaniu dostępnych urządzeń technicznych umożliwiających przekaz telekomunikacyjny, a w szczególności urządzeń umożliwiających dwukierunkową łączność, pozwalających na odbiór obrazu lub obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym pomiędzy uczestnikami czynności kontrolnej. Inspektor pracy jest obowiązany zachować w tajemnicy informacje, które uzyskał w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa również po ustaniu zatrudnienia na stanowisku inspektora pracy;”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) żądania przedłożenia, w postaci papierowej lub elektronicznej, akt osobowych i wszelkich dokumentów związanych z wykonywaniem pracy przez pracowników lub osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy;”;

- c) w pkt 5a po wyrazach „w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług” dodaje się wyrazy „lub dostarczania ich w postaci elektronicznej”,
 - d) pkt 8 otrzymuje brzmienie:
 - „8) wykonywania niezbędnych dla celów kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów, kopii dokumentów w postaci elektronicznej lub w postaci papierowej, jak również zestawień i obliczeń sporządzanych na podstawie dokumentów a w razie potrzeby żądania ich od podmiotu kontrolowanego;”;
- 9) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:
- „Art. 23a. Inspektor pracy może zwrócić się do właściwego terytorialnie okręgowego inspektora pracy o wezwanie osoby zamieszkałej lub przebywającej na terenie działania tego inspektoratu pracy do złożenia wyjaśnień lub zeznań związanych z przeprowadzaną kontrolą. Inspektor pracy przeprowadzający kontrolę wskazuje okoliczności będące przedmiotem wyjaśnień lub zeznań.”;
- 10) w art. 26 dodaje się ust. 5–8 w brzmieniu:
- „5. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli nie stoi to w sprzeczności z celem kontroli i może usprawnić jej przeprowadzenie lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez kontrolowanego działalności, kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366 i 820) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513).
6. Prowadzenie kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych w sposób zdalny nie ogranicza korzystania przez inspektora pracy z uprawnień wynikających z ust. 1 i 2 oraz art. 23 ust. 1.
7. W przypadku kontroli, o której mowa w ust. 5, okazanie legitymacji służbowej oraz przekazanie upoważnienia do przeprowadzania kontroli odbywa się z pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.
8. Prowadzenie kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych w sposób zdalny odbywa się przy użyciu środków technicznych i organizacyjnych zapewniających odpowiedni poziom bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych, w tym poufność,

dostępność i integralność transmisji danych, z zastosowaniem mechanizmów kryptograficznych w sposób adekwatny do zagrożeń lub wymogów przepisów prawa, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703).”;

11) w art. 31:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustalenia kontroli są dokumentowane, z zastrzeżeniem ust. 10, w protokole kontroli sporządzonym na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.”,

b) w ust. 2 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) informacje uzyskane w trybie, o którym mowa w art. 23a;”,

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Protokół kontroli inspektor pracy przeprowadzający kontrolę przekazuje podmiotowi kontrolowanemu. Protokół w postaci papierowej sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.”,

d) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Notatkę urzędową sporządza się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.”;

12) w art. 33 w ust. 1 skreśla się pkt 3;

13) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. 1. Na podstawie ustaleń dokonanych w toku kontroli przez inspektora pracy, okręgowy inspektor pracy zawiadamia strony o wszczęciu postępowania w sprawie decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a.

2. Stroną postępowania, o której mowa w ust. 1 jest również pracownik.

3. Okręgowy inspektor pracy, po przeprowadzeniu kontroli, w przypadku stwierdzenia, że praca jest wykonywana w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, może wydać decyzję, o której mowa w art. 11 ust.1 pkt 7a lub skierować do właściwego sądu pracy powództwo o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy.

4. Okręgowy inspektor pracy może skierować powództwo, o którym mowa w ust. 3, w szczególności gdy zachodzi konieczność ustalenia istnienia stosunku pracy za okres

wcześniejszy niż ten, który może zostać objęty decyzją, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a.

5. W przypadku wniesienia powództwa, okręgowy inspektor pracy nie wydaje decyzji administracyjnej w zakresie objętym powództwem.

6. Wszczęcie przez okręgowego inspektora pracy postępowania, o którym mowa w ust. 1, przerywa bieg przedawnienia roszczeń pracowniczych, dotyczących stosunku pracy. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia uprawomocnienia się decyzji wydanej w tym postępowaniu albo od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądowego wydanego w wyniku wniesienia odwołania albo powództwa o ustalenie istnienia stosunku pracy.

7. Do pracownika, którego dotyczy postępowanie, o którym w ust. 1, stosuje się art. 25¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy od wszczęcia postępowania administracyjnego aż do zakończenia tego postępowania, w tym również w okresie obowiązywania wydanej decyzji.”;

14) w art. 34:

a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. Decyzje, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1–7a i art. 11a, są wydawane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.

1a. Decyzje, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1–4, mogą być wydawane w formie ustnej lub w formie wpisu do dziennika budowy.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 1a, wydane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej albo w formie wpisu do dziennika budowy, z uwzględnieniem ust. 2a -2c, zawierają:

- 1) oznaczenie organu Państwowej Inspekcji Pracy;
- 2) datę wydania;
- 3) oznaczenie strony lub stron decyzji, a w przypadku decyzji, o której mowa w art 11 ust. 1 pkt 7a również stron umowy o pracę;
- 4) powołanie podstawy prawnej;
- 5) rozstrzygnięcie;
- 6) termin usunięcia stwierdzonych uchybień;
- 7) pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych;

- 8) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.”,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2l w brzmieniu:
- „2a. Do decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, nie stosuje ust. 2 pkt 6.
- 2b. Rozstrzygnięcie decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, zawiera:
- 1) rodzaj zawartej pomiędzy stronami umowy o pracę;
 - 2) datę zawarcia umowy o pracę;
 - 3) rodzaj pracy;
 - 4) miejsce wykonywania pracy;
 - 5) wymiar czasu pracy;
 - 6) wysokość wynagrodzenia za pracę.
- 2c. Decyzja, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, zawiera także uzasadnienie faktyczne i prawne.
- 2d. Wydając decyzję, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, uwzględnia się stan faktyczny istniejący w czasie kontroli od dnia jej rozpoczęcia.
- 2e. Jeżeli zgromadzony przez okręgowego inspektora pracy materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie:
- 1) rodzaju zawartej pomiędzy stronami umowy o pracę – wskazana zostanie umowa na czas nieokreślony;
 - 2) miejsca wykonywania pracy – wskazana zostanie siedziba pracodawcy;
 - 3) wymiaru czasu pracy – wskazany zostanie pełny wymiar czasu pracy;
 - 4) wynagrodzenia za pracę – wskazane zostanie ostatnie minimalne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
- 2f. Datą zawarcia umowy o pracę, o której mowa w ust. 2b pkt 2 jest data wydania decyzji przez okręgowego inspektora pracy, z zastrzeżeniem ust. 2g.
- 2g. Jeśli w okresie pomiędzy datą rozpoczęcia kontroli, o której mowa w art. 33a ust. 1, a datą uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, dojdzie do rozwiązania umowy cywilnoprawnej z inicjatywy pracodawcy lub wypowiedzenia tej umowy przez pracodawcę albo zaprzestania faktycznego świadczenia pracy z inicjatywy pracodawcy, datą zawarcia umowy o pracę, o której mowa w ust. 2b pkt 2, jest data rozpoczęcia kontroli, o której mowa w art. 33a ust. 1.

2h. W przypadku, o którym mowa w ust. 2g, w odniesieniu do okresu pomiędzy datą rozpoczęcia kontroli, o której mowa w art. 33a ust. 1, a upływem terminu do wniesienia odwołania, do umowy stosuje się odpowiednio przepisy prawa pracy dotyczące powszechnej i szczególnej ochrony pracowników przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę.

2i. W przypadku, o którym mowa w ust. 2g, terminy określone w art. 264 § 1 i 2 Kodeksu pracy rozpoczynają bieg z dniem, w którym decyzja, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, stała się prawomocna.

2j. Decyzja, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, wywołuje skutki prawne, jakie wiążą się ze stwierdzeniem istnienia stosunku pracy, na gruncie przepisów prawa pracy, prawa podatkowego, ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz obowiązkowych wpłat na fundusze, o których mowa w odrębnych przepisach, od dnia jej wydania.

2k. Decyzja, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, staje się wykonalna z dniem upływu terminu do wniesienia odwołania albo z dniem prawomocnego orzeczenia sądu.

2l. Wydanie decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, nie może być podstawą jakiegokolwiek niekorzystnego traktowania pracownika, zwłaszcza nie może stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie stosunku pracy lub jego rozwiązanie bez wypowiedzenia przez pracodawcę.”.

d) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Decyzje wydawane ustnie, o których mowa w ust. 1a i polecenia, o których mowa w ust. 1b, wydaje się w celu usunięcia ujawnionych w toku kontroli uchybień, jeżeli mogą być one usunięte podczas trwania kontroli.

5. Od decyzji inspektora pracy, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1–7 i art. 11a, wydanych na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej albo w formie wpisu do dziennika budowy, podmiotowi kontrolowanemu przysługuje odwołanie do okręgowego inspektora pracy właściwego dla miejsca wykonywania czynności kontrolnych. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji.”,

e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Od decyzji okręgowego inspektora pracy, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a, stronie decyzji przysługuje odwołanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 17

listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841, z 2025 r. poz. 620, 1172, 1302, 1518 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 26 i ...).”;

15) w art. 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot kontrolowany, do którego została skierowana decyzja, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1–7a oraz art. 11a, ma obowiązek poinformowania o jej realizacji, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, odpowiedniego organu Państwowej Inspekcji Pracy z upływem terminów określonych w decyzji lub po ich uprawomocnieniu.”;

16) w art. 36:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wystąpienia, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 8 i art. 11b, są wydawane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot kontrolowany lub organ sprawujący nad nim nadzór, do którego skierowano wystąpienie, jest obowiązany w terminie określonym w wystąpieniu, nie dłuższym niż 30 dni, zawiadomić, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, odpowiedni organ Państwowej Inspekcji Pracy o terminie i sposobie realizacji wniosków pokontrolnych.”.

17) po art. 37a dodaje się art. 37aa w brzmieniu:

„Art. 37aa. 1. Główny Inspektor Pracy określi, w drodze zarządzenia, metody i standardy zarządzania kontrolami w Państwowej Inspekcji Pracy.

2. Główny Inspektor Pracy określi, w drodze zarządzenia, wytyczne zawierające kryteria oceny okoliczności faktycznych stosowane przez Państwową Inspekcję Pracy przy ustalaniu istnienia stosunku pracy, mając na uwadze potrzebę zapewnienia obiektywnych i jednolitych standardów działania.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r. poz. 620, 1172, 1302, 1518 i 1661 oraz z 2026 r. poz.

26) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 63¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 63¹. W sprawach o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy okręgowi inspektorzy pracy mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli, a także wstępować, za zgodą powoda, do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium.”;

2) art. 63² otrzymuje brzmienie:

„Art. 63². W sprawach wymienionych w art. 63¹ do okręgowych inspektorów pracy stosuje się odpowiednio przepisy art. 60.”;

3) w art. 398² w § 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) dotyczących odwołań od decyzji, o których mowa w art. 14b ust. 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769 oraz z 2026 r. poz. ...).”;

4) w art. 460 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zdolność sądową i procesową ma także pracodawca, chociażby nie posiadał osobowości prawnej, oraz w sprawach z zakresu prawa pracy okręgowy inspektor pracy, a w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych organ rentowy i wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności.”;

5) w art. 461:

a) § 1¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 1¹. Do właściwości sądów rejonowych, bez względu na wartość przedmiotu sporu, należą sprawy z zakresu prawa pracy o ustalenie istnienia stosunku pracy lub treści stosunku pracy o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy, sprawy dotyczące kar porządkowych i świadectwa pracy oraz roszczenia z tym związane, a także sprawy dotyczące odwołań od decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.”,

b) po § 1¹ dodaje się § 1² w brzmieniu:

„§ 1². Do właściwości sądów okręgowych, bez względu na wartość przedmiotu sporu, należą sprawy z zakresu prawa pracy dotyczące odwołań od decyzji, o których mowa w art. 14b ust. 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.”,

c) po § 2² dodaje się § 2³ i § 2⁴ w brzmieniu:

„§ 23. W sprawach odwołań od decyzji, o której mowa w art. 11 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd rejonowy, w którego obszarze właściwości znajduje się miejsce wykonywania pracy ustalone decyzją okręgowego inspektora pracy.

§ 2⁴. W sprawach odwołań od decyzji, o których mowa w art. 14b ust. 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd okręgowy, w którego obszarze właściwości znajduje się miejsce zamieszkania albo siedziba odwołującego się.

- 6) w art. 465 po § 1¹ dodaje się § 1² w brzmieniu:

„§ 1² Pełnomocnikiem okręgowego inspektora pracy w sprawach, o których mowa w art. 461 § 1², może być również pracownik Państwowej Inspekcji Pracy.”;

- 7) w art. 476 w § 1 po pkt 1¹ dodaje się pkt 1² i 1³ w brzmieniu:

„1²) w których wniesiono odwołanie od decyzji okręgowego inspektora pracy dotyczących stwierdzenia istnienia stosunku pracy w sytuacji kiedy zawarto z pracownikiem umowę cywilnoprawną w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25 i...) powinna być zawarta umowa o pracę;

1³) w których wniesiono odwołanie od decyzji Głównego Inspektora Pracy stanowiących interpretacje indywidualne w zakresie stosowania przepisów prawa pracy dotyczących ustalenia, czy przedstawiony we wniosku stosunek prawny stanowi umowę o pracę w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy.”;

- 8) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII w dziale III w rozdziale 2:

- a) po tytule rozdziału dla dotychczasowej treści rozdziału wprowadza się oznaczenie i tytuł oddziału w brzmieniu:

„Oddział 1

Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy, z wyłączeniem spraw dotyczących odwołań od decyzji Głównego Inspektora Pracy w przedmiocie interpretacji indywidualnych oraz odwołań od decyzji okręgowego inspektora pracy w przedmiocie stwierdzenia istnienia stosunku pracy”,

- b) po art. 477^{1b} dodaje się art. 477^{1c}–477^{1d} w brzmieniu:

„Art. 477^{1c} § 1. W sprawach o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli istnienie lub treść stosunku pracy nie budzi wątpliwości, a sąd uzna, mając na względzie całokształt twierdzeń i przeprowadzonych dotychczas dowodów, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Strony należy uprzedzić o możliwości wydania wyroku na

posiedzeniu niejawnym i umożliwić im zajęcie stanowiska w piśmie procesowym, w terminie nie krótszym niż 7 dni.

§ 2. Sąd może wydać wyrok wstępny tylko co do istnienia stosunku pracy, a co do treści stosunku pracy - zarządzić bądź dalszą rozprawę, bądź jej odroczenie.

§ 3. Wydając wyrok wstępny, o którym mowa w § 2, sąd, rozstrzygając o treści stosunku pracy, może jednocześnie wydać wyrok częściowy w zakresie ustalenia rodzaju umowy lub niektórych ustalonych warunków pracy lub płacy.

Art. 477^{1d} Przewodniczący i sąd są obowiązani podejmować czynności tak, by termin posiedzenia, na którym sprawa ma zostać rozpoznana, przypadł nie później niż miesiąc od dnia wniesienia pozwu, a jeżeli pozew był dotknięty brakami – od dnia usunięcia tych braków.”,

c) po art. 477^{7a} dodaje się oddział 2 w brzmieniu:

„Oddział 2

Postępowanie w sprawach dotyczących odwołań od decyzji Głównego Inspektora Pracy w przedmiocie interpretacji indywidualnych oraz odwołań od decyzji okręgowego inspektora pracy w przedmiocie stwierdzenia istnienia stosunku pracy

Art. 477^{7b}. § 1. Odwołanie od decyzji okręgowego inspektora pracy dotyczącej stwierdzenia istnienia stosunku pracy w sytuacji kiedy zawarto z pracownikiem umowę cywilnoprawną lub osoba faktycznie świadczy pracę za wynagrodzeniem w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, powinna być zawarta umowa o pracę, wnosi się na piśmie za pośrednictwem okręgowego inspektora pracy w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

§ 2. Odwołanie, o którym mowa w § 1, powinno zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, zwięzłe przytoczenie zarzutów oraz wniosków, a także ich uzasadnienie oraz podpis odwołującego się.

§ 3. Odwołujący jest obowiązany powołać wszystkie twierdzenia i dowody w odwołaniu, a pozostałe strony – w odpowiedzi na odwołanie. Okręgowy inspektor pracy poucza strony o powyższym obowiązku oraz o skutkach jego niedochowania równocześnie z doręczeniem decyzji, o której mowa art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

§ 4. Twierdzenia i dowody niepowołane w odwołaniu lub w odpowiedzi na odwołanie mogą być powoływane wyłącznie, gdy strona uprawdopodobni, że ich powołanie nie było wcześniej możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikła później.

§ 5. Jeżeli okręgowy inspektor pracy uzna odwołanie, o którym mowa w § 1, w całości za słuszne, może zmienić lub uchylić zaskarżoną decyzję. W tym przypadku odwołaniu nie nadaje się dalszego biegu.

§ 6. Jeżeli odwołanie, o którym mowa w § 1, nie zostało uznane przez okręgowego inspektora pracy w całości za słuszne, okręgowy inspektor pracy przekazuje je niezwłocznie do sądu wraz z kompletnymi i uporządkowanymi aktami sprawy oraz stanowiskiem w sprawie odwołania, nie później niż w terminie miesiąca od dnia jego wniesienia.

§ 7. Sąd odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu, o którym mowa w § 1, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Art. 477^{7c}. Stronami postępowania są pracodawca i osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja oraz okręgowy inspektor pracy.

Art. 477^{7d}. § 1. Zawarcie ugody możliwe jest jedynie przez wszystkie strony postępowania.

§ 2. Nie jest dopuszczalne poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

Art. 477^{7e} § 1. Zmiana, uchylenie, stwierdzenie nieważności lub stwierdzenie wygaśnięcia zaskarżonej decyzji przez okręgowego inspektora pracy przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

§ 2. Jeżeli przed wszczęciem postępowania albo w toku tego postępowania wydana zostanie decyzja stwierdzająca istnienie stosunku pracy w zakresie objętym powództwem o ustalenie, sąd zawiesza postępowanie. Sąd umarza postępowanie w przypadku uprawomocnienia się decyzji albo wydania prawomocnego wyroku w sprawie odwołania od tej decyzji.

Art. 477^{7f}. § 1. Sąd oddala odwołanie, o którym mowa w 477^{7b} § 1, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

§ 2. W przypadku uwzględnienia odwołania, o którym mowa w 477^{7b} § 1 sąd zmienia w całości lub w części zaskarżoną decyzję i orzeka co do istoty sprawy.

§ 3. Jeżeli decyzja okręgowego inspektora pracy została wydana z rażącym naruszeniem przepisów Kodeksu pracy, sąd uchyla tę decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania okręgowemu inspektorowi pracy.

Art. 477^{7g}. Sąd drugiej instancji uchylając wyrok i decyzję okręgowego inspektora pracy może sprawę przekazać do ponownego rozpoznania okręgowemu inspektorowi pracy, który wydał zaskarżoną decyzję.

Art. 477^{7h}. Przepisy art. 477^{1c} i 477^{1d} stosuje się odpowiednio.

Art. 477⁷ⁱ. W sprawie odwołania od decyzji, o którym mowa w art. 14b ust. 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy stosuje się odpowiednio art. 477^{7b} § 1-2 i 5-7, art. 477^{7e} § 1 oraz art. 477^{7f}.

8) po art. 755⁵ dodaje się art. 755⁶ w brzmieniu

„Art. 755⁶ § 1. W sprawie o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy albo w sprawie odwołania od decyzji okręgowego inspektora pracy w przedmiocie stwierdzenia istnienia stosunku pracy, sąd udziela zabezpieczenia polegającego na tym, że umowa w trakcie postępowania może zostać zmieniona, wypowiedziana lub rozwiązana jedynie na zasadach określonych w przepisach prawa pracy dotyczących powszechnej i szczególnej ochrony pracowników przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę. Jeżeli przemawia za tym potrzeba ochrony praw pracownika, sąd dodatkowo unormuje prawa i obowiązki stron umowy na czas trwania postępowania.

§ 2. Jeżeli umowa została zawarta na czas określony, możliwość jej wygaśnięcia w trakcie trwania zabezpieczenia, o którym mowa w § 1, jest oceniana z uwzględnieniem przepisów określających dopuszczalny czas trwania i liczbę umów o pracę zawieranych na czas określony.

§ 3. W trakcie zabezpieczenia, o którym mowa w § 1, osobie której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja przysługuje prawo odwołania się do sądu od wypowiedzenia oraz prawo skierowania do sądu żądań powiązanych z rozwiązaniem umowy bez wypowiedzenia lub wygaśnięciem umowy — na zasadach określonych w przepisach prawa pracy.

§ 4. Sąd może odmówić udzielenia zabezpieczenia, o którym mowa w § 1, wyłącznie w sytuacji, gdy w świetle okoliczności sprawy jest oczywiste, że umowa, której dotyczy odwołanie, nie jest umową o pracę.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 281:
 - a) w § 1:
 - po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:
„1b) narusza zakaz, o którym mowa w art. 34 ust. 21 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. 321, 368, 620, 769 i ...),”,
 - w części wspólnej wyrazy „podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł” zastępuje się wyrazami „podlega karze grzywny od 2000 zł do 60 000 zł”,
 - b) w § 2 wyrazy „podlega karze grzywny od 1500 zł do 45 000 zł” zastępuje się wyrazami „podlega karze grzywny od 3000 zł do 90 000 zł”;
- 2) w art. 282:
 - a) w § 1 wyrazy „podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł” zastępuje się wyrazami „podlega karze grzywny od 2000 zł do 60 000 zł”,
 - b) w § 3 wyrazy „podlega karze grzywny od 1500 zł do 45 000 zł” zastępuje się wyrazami „podlega karze grzywny od 3000 zł do 90 000 zł”;
- 3) w art. 283 w § 1 wyrazy „podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł” zastępuje się wyrazami „podlega karze grzywny od 2000 zł do 60 000 zł”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.³⁾):

- 1) w art. 70:
 - a) w § 6 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) wniesienia odwołania od decyzji okręgowego inspektora pracy w sprawie stwierdzenia istnienia stosunku pracy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769 oraz z 2026 r. poz. ...);”,
 - b) w § 7 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) uprawomocnienia się orzeczenia sądu powszechnego w sprawie decyzji okręgowego inspektora pracy stwierdzającej istnienie stosunku pracy, o którym

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820, 1203, 1235, 1414, 1417, 1669, 1804 i 1863.

mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy;”;

2) po art. 299h dodaje się art. 299i w brzmieniu:

„Art. 299i § 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej udostępnia, w drodze teletransmisji, z Centralnego Rejestru Danych Podatkowych dane i informacje objęte tajemnicą skarbową:

- 1) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 68 ust. 1 pkt 1 i 6, art. 68ac i art. 71 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.4));
- 2) Państwowej Inspekcji Pracy – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 10 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 14, 14aa i 15b ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

§ 2. Szczegółowy zakres danych, o których mowa w § 1, oraz sposób ich udostępniania określają porozumienia zawarte między Szefem Krajowej Administracji Skarbowej a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Państwową Inspekcją Pracy.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ubezpieczonego wymienionego w art. 6 ust. 1 pkt 1, wobec którego stwierdzono istnienie stosunku pracy decyzją, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769 oraz z 2026 r. poz. ...), przyjmuje się kwoty wykazane z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 albo art. 6 ust. 1 pkt 5 w okresie od dnia wydania decyzji do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, a w przypadku wniesienia odwołania do sądu – do dnia, w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne.”;

2) w art. 24 po ust. 5g dodaje się ust. 5h w brzmieniu:

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 622, 769, 820, 1083, 1160, 1216, 1409, 1413 i 1423 oraz z 2026 r. poz. 26.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 622, 769, 820, 1083, 1216, 1409, 1413 i 1423 oraz z 2026 r. poz. 26.

„5h. Bieg terminu przedawnienia należności z tytułu składek ulega zawieszeniu od dnia wniesienia odwołania od decyzji okręgowego inspektora pracy w sprawie stwierdzenia istnienia stosunku pracy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769 oraz z 2026 r. poz. ...) do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, a w przypadku wniesienia odwołania do sądu – do dnia, w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne.”;

- 3) w art. 36 po ust. 4d dodaje się ust. 4e w brzmieniu:

„4e. Zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1, wobec których stwierdzono istnienie stosunku pracy decyzją, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, dokonuje się w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, a w przypadku wniesienia odwołania do sądu – od dnia, w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne.”;

- 4) po art. 38a dodaje się art. 38b w brzmieniu:

„Art. 38b. 1. Składki opłacone za osobę zgłoszoną do ubezpieczeń społecznych z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 albo art. 6 ust. 1 pkt 5, wobec której stwierdzono istnienie stosunku pracy decyzją, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, uznaje się za opłacone na poczet należności z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1.

2. Płatnik składek jest zobowiązany przekazać do Zakładu dokumenty związane z ubezpieczeniami społecznymi określone w ustawie za okres objęty decyzją, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, nie później niż w terminie określonym w art. 36 ust. 4e.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 24 ust. 6a-6g.”.

- 5) w art. 50:

a) w ust. 11 i 12 skreśla się wyrazy „oraz Państwowej Inspekcji Pracy”,

b) po ust. 13 dodaje się ust. 13a w brzmieniu:

„13a. Zakład udostępnia Państwowej Inspekcji Pracy, w postaci elektronicznej, dane:

1) ubezpieczonego obejmujące:

- a) imię i nazwisko,
- b) datę urodzenia,

- c) numer PESEL – o ile posiada, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
 - d) obywatelstwo,
 - e) kod i nazwę tytułu ubezpieczenia,
 - f) nazwę i dane identyfikacyjne płatnika,
 - g) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego,
 - h) datę zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych lub do ubezpieczenia zdrowotnego,
 - i) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego,
 - j) rodzaje ubezpieczeń wraz z określeniem, czy dobrowolne, czy obowiązkowe,
 - k) kod wykonywanego zawodu,
 - l) kod pracy i okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
 - m) wymiar czasu pracy,
 - n) informację o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
 - o) opłacone składki na ubezpieczenia społeczne za osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące,
 - p) wykazane w imiennym raporcie miesięcznym przerwy w opłacaniu składek,
 - q) wypłacone świadczenia z ubezpieczenia chorobowego,
 - r) wypłacone jednorazowe odszkodowanie z ubezpieczenia wypadkowego, w powiązaniu z identyfikatorem podmiotu zatrudniającego, ustalonym procentem uszczerbku na zdrowiu, datą zaistnienia wypadku przy pracy albo stwierdzenia choroby zawodowej,
 - s) informacje dotyczące wyrejestrowania z ubezpieczeń z kodem przyczyny, kodem wygaśnięcia / trybu rozwiązania stosunku pracy / stosunku służbowego oraz kodem podstawy prawnej,
 - t) informacje zawarte w zaświadczeniu o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego (A1);
- 2) płatnika składek obejmujące:

- a) numer NIP,
 - b) numer identyfikacyjny REGON,
 - c) numer PESEL o ile posiada, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
 - d) kod rodzaju działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD),
 - e) dane identyfikacyjne osób ubezpieczonych określone w pkt 1,
 - f) liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem, w tym śmiertelnie i ciężko,
 - g) liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia,
 - h) serię i numer dowodu osobistego albo paszportu, jeżeli płatnikowi składek nie nadano numerów NIP i numeru identyfikacyjnego REGON lub jednego z nich,
 - i) nazwę skróconą,
 - j) imię i nazwisko,
 - k) adres siedziby,
 - l) adres do korespondencji,
 - m) adres miejsca prowadzenia działalności,
 - n) liczbę cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych,
 - o) obywatelstwo (obywatelstwa) cudzoziemca,
 - p) tytuł ubezpieczenia cudzoziemca,
 - q) stopę procentową składek na ubezpieczenie wypadkowe,
 - r) liczbę stanowisk pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
 - s) informacje dotyczące zmian danych płatnika,
 - t) informacje o wydanych zaświadczeniach w ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego (A1),
- 3) dotyczące umów o dzieło, o których mowa w art. 36 ust. 17
- w celu niezbędnym do realizacji ustawowych zadań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów prawa pracy i przepisów dotyczących zatrudnienia.”;
- 6) po art. 68ab dodaje się art. 68ac:
- „Art. 68ac. 1. Zakład prowadzi system teleinformatyczny służący do wymiany między Zakładem, Państwową Inspekcją Pracy oraz Szefem Krajowej Administracji

Skarbowej danych i informacji niezbędnych do dokonywania analizy ryzyka naruszenia prawa i niewykonywania obowiązków z zakresu prawa pracy i legalności zatrudnienia, prawa podatkowego, ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

2. Dane i informacje, o których mowa w ust. 1, są wymieniane, w drodze teletransmisji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego określonego tym przepisem.

3. Szczegółowy zakres danych i informacji, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich wymiany określają porozumienia zawarte między Zakładem a Państwową Inspekcją Pracy oraz Szefem Krajowej Administracji Skarbowej.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872) w art. 96:

1) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. W postępowaniu mandatowym, w sprawach:

- 1) w którym oskarżycielem publicznym jest właściwy organ Państwowej Inspekcji Pracy można nałożyć grzywnę w wysokości do 5000 zł;
- 2) naruszeń wymienionych w art. 92f ust. 1 i w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, 1676, 1795 i 1843), w których oskarżycielem publicznym jest właściwy organ Inspekcji Transportu Drogowego, Policji, Krajowej Administracji Skarbowej lub Straży Granicznej można nałożyć grzywnę w wysokości do 2000 zł.”;

2) w § 1b, § 1ba, § 1bb i § 1bc wyrazy „nałożyć grzywnę w wysokości do 5000 zł” zastępuje się wyrazami „nałożyć grzywnę w wysokości do 10 000 zł”.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621 i 1794) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33 w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) polski podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi i cudzoziemiec zawarli umowę o pracę zamiast umowy cywilnoprawnej, albo stwierdzono istnienie stosunku pracy na mocy decyzji Okręgowego Inspektora Pracy.”;
- 2) w art. 69 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) polski podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi i cudzoziemiec zawarli umowę o pracę zamiast umowy cywilnoprawnej, albo stwierdzono istnienie stosunku pracy na mocy decyzji Okręgowego Inspektora Pracy.”.

Art 8. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1228) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 35 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracodawca uiszcza opłatę podstawową od pism podlegających opłacie wymienionych w ust. 1, także w sprawie o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy wytoczonej z powództwa okręgowego inspektora pracy.”;

2) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. Opłatę stałą w kwocie 200 złotych pobiera się od odwołania od decyzji, o którym mowa w art. 14b ust. 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, a także od apelacji, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w takiej sprawie.”;

3) w art. 96 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) okręgowy inspektor pracy oraz związki zawodowe w sprawach z zakresu prawa pracy;”.

Art. 9. Główny Inspektor Pracy uzyska zatwierdzenie strategii, o której mowa w art. 1 pkt 6 lit. b, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 10. Główny Inspektor Pracy do dnia 27 marca 2026 r. przeprowadzi audyt bezpieczeństwa informatycznego w Państwowej Inspekcji Pracy i sporządzi raport z audytu.

Art. 11. Główny Inspektor Pracy, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Szef Krajowej Administracji Skarbowej, najpóźniej do dnia 27 marca 2026 r., utworzą w drodze porozumienia i powołają międzyinstytucjonalny zespół zadaniowy do spraw oceny ryzyka w celu zwiększenia skuteczności kontroli Państwowej Inspekcji Pracy.

Art. 12. Główny Inspektor Pracy przedłoży ministrowi właściwemu do spraw pracy:

- 1) zarządzenie, o którym mowa w art. 1 pkt 17 w zakresie dodawanego art. 37aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 – najpóźniej do dnia 31 marca 2026 r.;
- 2) zarządzenie, o którym mowa w art. 1 pkt 17 w zakresie dodawanego art. 37aa ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 – z dniem wejścia w życie ustawy oraz
- 3) raport z audytu i porozumienie, o których mowa odpowiednio w art. 10 i 11 – najpóźniej do dnia 31 marca 2026 r.

Art. 13. Do postępowań kontrolnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. Do umów cywilnoprawnych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na podstawie których jest świadczona praca, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i trwających w tym dniu, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. Do postępowań sądowych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których Państwowa Inspekcja Pracy wniosła powództwo o ustalenie stosunku pracy, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r. poz. 620, 1172, 1302, 1518 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 26) w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 16. Podmiot, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zawarł z osobą wykonującą pracę umowę cywilnoprawną lub na rzecz którego osoba faktycznie świadczy pracę za wynagrodzeniem, mimo że stosunek ten spełnia wszystkie cechy stosunku pracy, o których mowa w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25 i...), i który w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dobrowolnie doprowadzi do stanu zgodnego z prawem przez zawarcie umowy o pracę, nie podlega odpowiedzialności określonej w art. 281 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 17. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2026 – 28,2 mln zł;
- 2) 2027 – 67,3 mln zł;
- 3) 2028 – 80,7 mln zł;
- 4) 2029 – 82,5 mln zł;
- 5) 2030 – 73,6 mln zł;
- 6) 2031 – 78,5 mln zł;
- 7) 2032 – 79,4 mln zł;
- 8) 2033 – 79,7 mln zł;
- 9) 2034 – 81,9 mln zł;
- 10) 2035 – 84,1 mln zł;

11) 2036 – 86,6 mln zł.

2. W przypadku zagrożenia przekroczenia limitu wydatków zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu kosztów rzeczowych Urzędu związanych z realizacją kontroli.

3. Organem monitorującym wykorzystanie limitów wydatków będzie dysponent 12 części budżetu państwa – Główny Inspektor Pracy.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.